

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 13. Prudentiūmè orationem suam ab his verbis inchoat: Domine non sum dignus: aptiūmum orationis principium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](#)

Hocce mecum tris in pardiso. Omnem hanc pro-
fundissimam Theologiam intellexit noster Cen-
turi; ac proinde non ait: Domine, donus mea
indigna est, sed ego. Non sum dignus. Vtique
peccator, quocirca, radix & causa sum tantæ in-
dignitatis. Non sum dignus.

§.13. Prudensissimè orationem suam ab his
verbis inchoat: Domine non sum di-
gnus: aptissimum orationis principium.

¶.32 **A**udi hinc panditur, mysterium: verbis
enim illis: Domine non sum dignus, o-
stenditur huius adamantis lux clarissima
in scientia tractandi cum Deo, quam norat hic
Dicit Ambrosius Dicito mihi (amabo) tam pru-
dens quam fortis Centurio que est peritio tua
beneficium à Christo obtinere; Vbi igitur repe-
ties, ad hoc coniugium esse medium accedere
cum protestatione, tibi hoc ex merito non de-
bet; si ad altiorum militum gradum ambias as-
cendere, si ab Imperatore Romanorum obe-
vere, vt ex Centurione, aut Decurio, aut Tribu-
no excedas, si ut tibi aut vexillum, aut locum
affigies eminentiorem, forsitan aggredieris accu-
sanlo tuum aut locum, aut negligientiam,
aut pusillanimitatem, protellans te nihil simile
demeritum, insuper & eius honoris, quo
ponitis, indignum? Constat omnibus, hoc te-
reditum, ministratum extollendo obsequia tua,
quibus dignus eius gradus, quem praesentis, esse
conferatis, ac præsidis honestioris; quomodo igi-
tur nunc tuam exponis prætentioem, dicendo te
et proslus indignum? Pater hic, quam clare eum
cognoscet, cum quo agit, esse Deum, modum
que se sit negociandi cum Deo: nimis tu, vt
allequamur id, quod poscimus, unde sit exordi-
olum, & qui ponendus sit primus gressus, hoc
esse, nos indiguitatem nostram, & meritorum de-
fensione candidè confiteri: Domine non sum di-
gnus. Vnde est D. Aug. quod Magister ille ora-
tionis, David voluerit docere nos modum ora-
tionis ac petitionis; vt Deo grata sit, dum ait:
Confitebimur tibi Deus, confitebimur, & invocabi-
mus nomen tuum dum oramus, dum perimus;
dum supplicamus; invocare Deum prætentimus;

Invebamus: quid hoc est? *Inuocare*, quid est, (pe-
tit. Aug. ex quo hoc sumpsit D. Thom. Nisi in te
ipsum vocari, cum ipso omne bonum habebis
in te, cum notum sit, Deum esse: Omne bonum. Dic
mihi, o Propheta; vt hæc felici gressu pro-
cedat petitio nostra, quidagendum. Confite-
Huron, Bapt. de Lanuza, Tom I.

bimur tibi Deus, confitebimur. Prima sit, ex pro-
funda humilitate, peccatorum ac nequitiarum, ad Ro-
tuarum confessio; & quam per hæc Diuinæ mi-
sericordiae sis indignus. Hoc necessario (ait D.

Aug.) præmiti debet principium. Per, & ob-
peccatum longè distat à te Deus: vt ipse ait:

Iniquitates vestre diuiserunt inter vos, & Deum IJa. 59.

¶.33 **E**speratum, & peccata vestra abscondentes faciem
eum a vobis, ne exaudiret. Quid detinet exulum

ab anima tua Deum, nisi inhonestissima illa tua

lascivitia, cupiditas tua iniusta, odium tuum ar-
dentissimum? vis in te Deum adducere? laua

te à peccato. Ad hoc autem, quid est maximè
congruum, ac securum, nisi contrita & humili-
confessio culparumque cognitio? Per hanc in-
cipe. Confitebimur tibi Deus. O bonum princi-
pium!

Iam conclusum erat inter Israëlitas bellum
satis periculorum ac sanguinolentum indicente 33
Tribui Beniamin, & hoc adeo feros ut nullus
vita parceretur, omnes ad intermissionem de-
lerebantur. Ad hoc Deum consilunt, vt quem si-
bi in Ducem exercitus præmium lumereat, per-
cunctantur, vt ex certamine redant victores:

Quis erit in exercitu nostro Princeps certaminis?

Respondeat Deus: Iuda: sit dux uester. Domine,

quid huic amplius, quam alterius tribus duci? Ind. 3.30.

in signis etsi dux (ait D. Amb.) vt præcedat exer-
citum, & primus hostibus obviat, & victoriam In Pf. 67.

obtineat. Vnde David emarginans & decantans Om. Pf.

glorioſas victorias, quas mysteriosi quidam ex- 113.

ercitus ab hostibus suis reportarant, quos men-
tis sue acie considerabat adiutavit, non multum,

nec mirum tales exercitus gaudere triumphis,
quorum antechiqui Duces erant Principes Iu- da: Principes Iuda Duces eorum. Deinde idem Pf. 67. 28.

expendens quanta animorum volupitate egredi-
sunt de Agypto filii Israel, quantis victorij in-
signes persuaderunt mare rubrum, de Pharaone,

cuiusque exercitus triumphant, ad rem no-
nat, corum Duces & Præmiles fuisse ex tribu 113. 1.

Iuda, dum ait: In exitu Israël de Agypto: salutis D. Aug.

est Iudea familiatio eius Pulcherrima ac ineuia. Tom. 8.

dissima sunt in se ha historiæ, (ait D. Aug.) 1.

sed plus me delectat, quidex istorum nominum Dux ad

interpretationem clarefas; Hebreæ quippe sunt no- victo-
mina. Quid autumna significa e Iuda? Confessio riam est
nem Iuda confessio interpretari dicuntur. Hic igitur Confes-

tur Dux sit, qui præcedat, ad victoriam; quid si o

si aliquid à Deo adipisci desideres, clus misericor-
dian, Divinum subsidium, dona ecclæstis, pecca-
torum remissionem, salutem, quietem, elige in

antechiquum. Humilem confessionem, ob illa

HOMILIA SECUNDA DE CENTVRIONE.

30
 exordire, & ea sit, quæ prima præcedat. Confiteor Deo: Orani ad Dominium Deum meum, & confessus sum, & dixi. Dixi obsecro Domine Deus magne &c. Peccatum tuum, quia tamen fecimus, impie egimus, recessimus, & delinquentes à mandatis tuis. Sanctus Sacerdos Elzras, quando orationem suam Deo obulit, pro populi sui captiuitate, primum orationis eius, verbum fuit: Confiteor Deo: Sic enim ordi. 1. Ep. 1. ut: Deus meus confundor, & erubescere leuare sat, ciam meam ad te: quoniam iniuriantes nos & mulcipientia sunt super caput nostrum. Primitus Esther, quando Dei misericordiam, pro plebis Iudeorum salute deprecabatur, attende orationem eius. Deprecabatur Dominus dicens: Domine mihi, qui Regnus noster es solus & peccatum in confessu tuo, & adeo tradidisti nos in manus inimicorum nostrorum. Recordare Publicaoi, que Confiteor ex roto corde, percutiens pectus suum, intonat: Deus proptius ego miseri peccatori. Nihil potenter ait L. Ambrosius quodlibet à Deo impetrandi, humili oratione: cuius homo ponit fundamentum, profundam sue indignitatem, & paucorum meritorum confessionem.

Diligenter precor, attende, Christi consilium nobis datum: Estote prudentes sicut serpentes. Mat. 10. quod exponit D. Thom. & probat humilitatem esse prudentissimam ex qua possimus intelligere Lib. 14. 4. quod Christus nobis voluerit prescribere Opus mirabilem quandam methodum cum Deo per orationem conuerlandi. Qui viribus est inferior, vincere nequaquam posset viribus superioribus, si rei exitus à viribus dependeat; prudenter ergo & arte sibi consulat. An superare queris Deum, & quidquid desiderat anima tua ab eo obtineat? rei exitum viribus meritorum & honorum operum, ne sis, bene equidem prudenter serpentina. Sed quæ hac? Serpens astutissimus ut in alium se erigit, & in acta profligat, cum brachii, & pedibus cecat; & vulpes, canis, catti, similiiter & alijs ut aues peractore sibi est subdicio: terra illud alludit, & planus scripit; & quo terræ fixius irecipit, tanto lecurius profligit in alium. An non mens tua ea est? Serpens ut oratio tua, vites haheat, & quidem tantas; prout ut in caelum usque sursum efficeratur? Non debito: deprime pectus cognitionis tue, in infinitum terræ, agnoscere misterias tuas, protestare repuditatem tuam, & quod ex te nihil habes praeter violen terræ cespitem, tam celo sis indignus, velut luctum inter sidera collocaeris. Quid autem hoc maiori conatu & synceritate petegitis quo te humilius depresseris, eo maiori fortitudine, tua assurget oratio. Addo mag-

Pf. 145.7. David. Incipit Dominus in Confessione: ita ipse legit, declarat D. Augustinus. Hoc quod nos habemus: Primitus Domino in confessione. Intra. In tean. predimini, sincerè, & plene conscientes vestram indignitatem, paucitatem, defectum meritorum, & quæ sunt in te metita, non tantum merita non sunt, ut Deus suam tecum faciat misericordiam, quin potius, ut te æternis addicat multoetque supplicijs.

Hic precipiorum Magistrorum orationis stylus fuit, quando eam maiori spiritus fervore exercabant, & in prægnantis necessitatibus casibus, & quando cerro ceuus superba à Deo dona pretendebant adipisci. Ut Daniel à Deo omnium optimum, nempe Messias aduentum impetraret, ipsum audire quo passu ingrediarunt, audire orationes eius, audire, quæ ratione inci-

num illum eredentium patrem Abraham, qui quanto diligentius, & fortius intendebat in id quod per orationis suffragium desiderabat, eo se magis deprimebat, & terræ quasi assuebat

^{13.} humilis, dicens: *Loquar ad Dominum meum, cum sim puluis & cincus.* Et liquet eum mentiri non posse, qui ait: *Oratio humiliantis se nubes penetrabit, & donum propinquet, non conjolabitur, & non descendet, donec altissimum adspiciatur.*

^{14.} Quam sublimem edit saltum oratio repens humiliat? Nulla Aquila sic volatum suum in æra dirigit, nec Ardea, qua sic, nobibus proximer, calque alarum remigio penetret, nec similiter, donec ad Dei ipsius cor accesserit; illudque suavitatem apprehendens: *hoc enim ipsum est,* D. Amb. quo & in celo & in terra humiles intueretur. O*propterea fides Christiana, ait D. Ambrosius, qua in humiliata rato timor impetrare consuevit.*

^{14.} *Dum se indignum, accusat, fit Deo dignus: hunc imitantur, qui dignè ad Christi Domini accedunt Sacramentum.*

^{15.} **H**elonstro proposito consonam tractat D. Ambrosius difficultatem, quam con-
gruerit prosequitur. D. Chrysostomus &
D. Augustinus. *Quis Centurionem tantum, quantis cum dignatus est Christus, beneficis redditum bene mereatur?* Quis cum ad illa preparauit? Ipsius senioris, Christo loquentes, declarat: *Dignus est, ut hoc ei præstet.* Ille contra exclamat: *Non sum dignus;* & alii dicunt: *Dignus est. Quid hoc rei? Ecce religiosus*

^{16.} *D. Amb. Centurio ad accipientiam salutem fit dignus (ais propterea) dux se prosequitur indignum: & dum tales suæ iniurias patrat, magis est honorificas facit. D. Cyprianus & Gratianus. Quia dicebat non sum dignus (ait D. Chrysostomus) propterea dignus factus est, & ad mirationem super omnes ludos habuit. Duendo se D. Aug. indignum (celte D. Augustinus) præstet dignum, non in enjus parietes, sed in enjus cor Christus intraret. Hanc rationem allégant Sancti hi Doctoris: nihil enim est, quod adeo hominem divinum reddit beneficis dignum, & capacem, cuius ipse Deus dominum subiungit, quam ex profunda humilitate se horum omnium indigom iudicat. Quæcirca, ut Deus cor tuum lubeat, & sua in te effundat dona, necesse est prius, ut tempore ipsum evacuas, omnibusque illis, quæ ex te habeas cognoveris. Hoc opus est humiliatis, quæ pati facis te nihil boni habere, quod tamen sit, te indignum vel ipsa aqua,*

quam bibis, vel ipso aere, quo respiras, quanto magis indignum Deo, indignum diuinis eius beneficiis, indignum gratiis domique caelestibus.

Hoc bene consideres, (ait D. Chrysostomus) hos solos à Deo dignos canonisatos, qui seipso, I. Cor 15, 1. *Et incapaces & indignos iudicabant. Vociferatur D. Paulus. Non sum dignus vocari Apollonius.* E contra telatur Chirillus: *Vaso ledionu est mihi iste.* Clamat Paulus. *Non sum dignus vocari Apostolus, propter hoc omnium primus factus est.* Eodem modo videtur est, ut D. Chrysostomus quomodo se subcrebat humilius ille Baptista. *Non sum dignus, solvere corrigiam calcaneum tuum.*

^{17.} *Et ob hunc humiliatis actum, ait Christus: non solum dignus est, qui manus suis pedes meos tangat, quin etiam caput meum, & dignus qui ad latum meum sedeat, ut mihi charillimus & fideli amicus.*

^{18.} *Amarus sponsi Ioannes dicens, non sum dignus solvere corrigiam, tales menti eius, ideo amicus fuit sponsi, & manus,*

^{19.} *quam esse calcamenti dixit indignum, hanc super caput suum, Christus attraxit. Exclamauit D.*

^{20.} *Petrus: Exaudi me Domine: quia homo peccator sum & Christus respondebat, quod ob hoc dignus sit illi tam proximè accedere, ut eum constituant*

^{21.} *sum vicarium, & Ecclesie lux fundamen-*

^{22.} *tum, sic ut inter Christum, & Petrum nullus sit intermedius.*

Hoc ipsum licet dicer de martyribus, Rom 8, 3. qui medis tormentis protestantur, his non Epiph 8, 1. obstantibus, se Deo indignos, & sua gratiae, de excessu sui gloriae incapaces, cum D. Paulo. Non sunt ad martyres condigne passiones, &c. Et de illis ait Spiritus & Iesu. Sancti, per os Salomonis (ita D. Cypriano in ad Quæteripre) Deus tentauit illorum, & innenit eos agnitionem, nos же (seu) dignus sumus sicut ipse legit. Post de laude quam fuerint strictum examinati, & tentati, & martyris omibus rite consideratis, hoc Apollolo suo I. decreuit de illis proprio ore flauit. *Ambula. Quis libenter mecum in alio: quia dignus sum.* Hunc in protegente D. Chrysostomus, post uita alia, quod nihil astantur gerere possit Deo gratius, quam candide fateti te indignos omnium maximum esse peccatorum. *Nihil Deo à Deo tam gratum, quam cum extremis peccoribus se digni habere ipsum commemorare: hoc est ueritas, apud nostra dentur principia.*

Sap 36.

Apertissime quadrat hic discutitus D. Hieron. D. Chrysostomus attendit ad ea quæ scribit D. Paulus. Illius et T. 3. nim scribit quod in omnibus sequatur Christum, Apoc 3, 21. studens passus eius imitari, penas, crucem, &c. Ad in his (ait) se nondam ad finem peruenit Philippi. *Si ergo quæcirca non merito perfectum. Non 3, 10.*

M. quod.